

**FTSO Meslek Grup Toplantıları
Sonrası
Muğla Büyükşehir Belediyesi Taleplerimiz**

**Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası
23 Şubat 2021**

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI SEKTÖR SORUNLARI VE TALEPLERİ

KATI ATIK, İŞGALİYE VE İLAN VE REKLAM BEDELLERİ

Malumları olduğu üzere, Covid-19 pandemisi nedeni ile Kasım ayı itibariyle ülke çapında üst düzey tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu tedbirler kapsamında salgının yayılmasını önlemek amacıyla yeme-içme işletmeleri başta olmak üzere birçok işletme kapatılmış veya kısıtlı hizmet vermek suretiyle faaliyetlerine devam edebilmesine izin verilmiştir.

Bu kapsamda üyelerimizin talebi üzerine **katı atık bertaraf ücretleri, işgaliye bedelleri, reklam ve ilan vergileri** hakkında bölgemiz işletmelerine Büyükşehir Belediyemiz tarafından destek verilmesi hususundaki taleplerimiz aşağıdaki gibidir;

- 1) Devlet tarafından yasal olarak işyerini kapatmak zorunda kalan ya da kısıtlı hizmet verebilen işletme sahiplerinden ilgili ücretlerin/ vergilerin kesinlikle alınmaması.
- 2) Devlet tarafından kapatılmamakla birlikte kendi istekleri ile kapatan işyerlerinden de ilgili ücretlerin/ vergilerin alınmaması.
- 3) Açık olan (Eczane ve zincir marketler dışında) ve faaliyetlerini sürdürmek zorunda olan ve işlem hacimleri %70-90 arasında düşen zar zor ayakta durmaya çalışan işletmelerden de ilgili ücretlerin kısıtlamaların olduğu sürece alınmamasıdır.

Yaşadığımız bu zor günlerde bölgemizdeki işletmelere destek olmak amacıyla **katı atık bertaraf ücretleri, işgaliye bedelleri, reklam ve ilan vergilerinin alınmaması, tahakkuk ettirilmemesi ya da ertelenmesi** hususunda Büyükşehir Belediyemizin destekleri talep edilmektedir.

TURİZM BÖLGELERİNDE VE TURİZM SEKTÖRÜNDE AŞILAMA ÇALIŞMASI

2019 yılı sonunda başlayan ve tüm dünyaya yayılan Covid-19 salgını ülkemizde de etkilerini en ağır şekilde göstermektedir. 2020 yaz turizm sezonunda birçok işletme kısıtlamalar kapsamında kapalı kalmış daha sonraki açıklamalar ile turizm işletmeleri kısa bir süre de olsa faaliyetlerini sürdürebilmişlerdir.

Uluslararası tedbirler kapsamında sınır geçişlerinin uzun dönem kısıtlandığı bu dönemde yerli misafirler turizm işletmelerine nefes aldırılmıştır. Küresel boyutta yaşanan gelişmeler neticesinde gerekli tedbirleri alan ülkeler **güvenli koridorda** yer almış ve sınır geçişlerine müsaade edilmiştir. Daha sonrasında ülkemizde ve dünyada yaşanan vaka sayılarındaki değişim ülkemizin güvenli koridordan erken çıkması ile sonuçlanmıştır.

Benzer senaryoların 2021 yaz turizm sezonunda yaşanmaması adına Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sağlık Bakanımızın açıklamış olduğu şekilde başlanan **aşılama çalışmalarında** turizm sektörüne öncelik verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Başta sağlık çalışanlarımız ve eğitim kurumlarımız olmak üzere birinci derece önemli kamu ve askeri personel sonrasında ülkemize en önemli döviz girdisini sağlayan, bacasız sanayi olan turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimizin (konaklama, seyahat acenteleri, tur firmaları vb.) personellerinin aşılama büyük önem arz etmektedir.

Özellikle yurt dışından gelecek olan misafirlerimiz için; pazar ülkelerin belirledikleri sınır geçişlerinin sağlanması adına **güvenli koridorda yer almak** adına çok önemli bir unsur teşkil edecektir. İlgili hususta başta Kültür ve Turizm Bakanlığımızın desteği ile Sağlık Bakanlığımızca yürütülecek aşılama faaliyetleri için desteklerinizi arz ederiz.

PASPATURUN MINİBÜS GÜZERGAHLARINA DAHİL EDİLMESİ

Odamıza yıllardan bu yana iletilen ve talep edilen konuların başında özellikle Ölüdeniz istikametinden gelen dolmuşların şehir içine girmesi hususu gelmektedir. Başta yaz turizm sezonu olmak üzere Fethiye ilçemizde, çok sayıda yerli ve yabancı misafirimiz **Muğla Büyükşehir Belediyesi denetimindeki dolmuşları** kullanmaktadır. Bölgemizin en önemli turistik çekim merkezi olan Ölüdeniz'e giden ve Ölüdeniz'den gelen misafirlerimiz söz konusu dolmuşlar ile ulaşımını sağlamaktadırlar. Hali hazırda Fethiye-Ölüdeniz dolmuşları Dolmuş Garajı(Eski Belediye Garajı)'ndan kalkmakta, Atatürk Caddesi'ne bağlanmakta ve Gaffar Okan Caddesi'nden dönerek Ölüdeniz'e doğru devam etmektedir. Dönüş güzergahında da Atatürk Caddesi'nden gelen dolmuşlar Gaffar Okan Caddesi'ne dönmekte ve Dolmuş Garajına yönelmektedir.

Gerek şehrimize gelen konuklar tarafından, gerekse de başta üyelerimiz olmak üzere Çarşı ve Paspatur esnafı tarafından birçok kez ifade edildiği üzere **Ölüdeniz dolmuşlarının kalkış durağı şehrimize gelen konuklarca bulunamadığı gibi**, Ölüdeniz istikametinden Fethiye Şehir Merkezine gelen misafirlerimiz Gaffar Okan Caddesi noktasında kaldığından şehrin içine, **Paspatur mevkiine, İskeleye ilerleme noktasında sorun yaşamaktadırlar**. Gaffar Okan Caddesindeki hali hazırdaki kalkış durağı Çarşı merkezine, Paspatur Mevkiine, İskeleye ve Karagözler tarafına oldukça uzak kalmaktadır. Turistler, çoğu zaman Paspatur Çarşısı, şehir merkezi ve İskeleyi görememekte ve Ölüdeniz'i ziyaret eden turistlerin canlılığı Fethiye Merkezine yansımamaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu sorunun bertarafı için mevcut güzergahın revizesine ihtiyaç olduğu Odamızca ve paydaşlarımızca değerlendirilmektedir. Bu noktada önerimiz, Dolmuş Garajından hareket eden dolmuşların Atatürk Caddesi'ni takip ederek, Kandönmez Kavşağı'ndan dönüş yapması ve Çarşı Caddesi'ni takip edip Ölüdeniz istikametine devam etmesidir. Aynı şekilde Ölüdeniz istikametinden dönen dolmuşların da Atatürk Caddesi'ni takip ederek, Kandönmez Kavşağı'ndan dönüş yapması ve Çarşı Caddesi'ni takip ederek Dolmuş Garajına varması şeklindedir. Söz konusu önerinin hayata geçmesi noktasında bölgede yaşanabilecek trafik sıkışıklığının önlenmesi için Kandönmez Kavşağı'ndan itibaren Paspatur Çarşısı sonuna kadar olan(100 m) bölümde araç park yasağı oluşturularak, dolmuş durağı oluşturulması bölgedeki durak ihtiyacını da karşılamış olacaktır. Bu sayede, Ölüdeniz'e gidecek ve Ölüdeniz'den dönecek olan **misafirlerimiz Atatürk Caddesi ve Çarşı Caddesi boyunca dolmuşlardan faydalanabileceklerdir**.

Yaklaşan yeni turizm sezonu öncesinde yukarıda ifade ettiğimiz hususlar hakkında yardımlarınızı ve desteklerinizi önemle arz ederim.

KOYLARDA KAÇAK YAPILAŞMA

Fethiye ve Göcek Koyları ile adalarında **restoran, kulübe, bağlama yeri, iskele ve benzeri yapılaşmaların gün geçtikçe sayısının artmakta olduğu** üzülmeye sebep olmakta, söz konusu kaçak yapılaşmanın koylarımızın ve denizlerimizin doğallığını yok ettiği gibi, deniz turizmini de oldukça olumsuz etkilediği görülmektedir.

3194 Sayılı İmar Kanununun Geçici 16.Maddesinde “Afet risklerine hazırlık kapsamında ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve imar barışının sağlanması amacıyla, **31.12.2017 tarihinden önce yapılmış yapılar için ...**” hükmü yer alarak, imar barışından faydalanacak yapıların 31.12.2017 tarihinden önce yapılmaması gerekliliği açık bir şekilde hükme bağlanmıştır. Oysa ilgili yapıların Google Earth görüntülerinden de aşikâr bir şekilde görüleceği üzere, şu an bile halen yapılaşmaların devam ettiği gözlenmektedir.

Öte yandan söz konusu bölgelerde yer alan bazı yapıların, 3621 sayılı Kıyı Kanununun 5.madde ekinde yer alan “*Sahil şeritlerinde yapılacak yapılar kıyı kenar çizgisine en fazla 50 metre yaklaşabilir.*” ibaresine aykırı olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Kıyı Kanunu 6.maddesinde “*Kıyı, herkesin eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz; duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz.*” ifadesi ile imar planı harici bu tarz yapıların yapılmasının kanuna aykırı olduğu belirtilmiştir. Bölgemiz aynı zamanda Özel Çevre Koruma Bölgesi kapsamında olup, korumaya muhtaç hassas bölge niteliğindedir. Fethiye- Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi 05.07.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit ve ilan edilmiştir. 383 Sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 19.Maddesinde yer alan “*Bölgede yapılacak her türlü yapı ve tesis Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde Başkanlığın iznine ve denetimine tabidir.*” ifadesi ile bu bölgede yapılacak yapıların izin ve denetime tabi olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda Fethiye ve Göcek koyları ile adalarında yukarıda belirtilen kaçak yapıların yanı sıra, Fethiye İç Körfezi'nde bulunan buna benzer kaçak yapı ve iskelelerin tespit edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılmasının zaruri olduğu görülmektedir. Bu noktada hızla çoğalan ve doğaya, çevreye ve turizme zarar veren anılan kaçak yapılaşmanın, mevcutlara müdahale edilmediği sürece artarak devam edeceği öngörülmektedir. Bölgemiz ve ülkemiz için bu önemli konu hakkında desteklerinizi ve gereğini arz ederiz.

TARIM ARAZİLERİNDE KAÇAK YAPILAŞMA PROBLEMİ

Özellikle son yıllarda büyük şehirlerden alınan göç ile birlikte **bölgemizde satın alınan tarım arazilerinde kaçak yapılaşmanın** gitgide daha da çok yaygınlaştığı gözlenmektedir. Pandemi ile birlikte tarım arazilerindeki satın almaların arttığı görülmekte fakat bu bölgelerde tarım yatırımından ziyade yapılaşma ve turizm sektörüne yönelik inşaat çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir. Konu ile ilgili kamu kurumları ile işbirliği içerisinde bu duruma düzenleme getirilmelidir.

Bilindiği gibi bölgemizde turizmin yanı sıra hatırı sayılır derecede tarım ve hayvancılık ile de uğraşılmaktadır. Fakat yaşanan gelişmeler neticesinde **vatandaşlar tarım ve hayvancılığı bırakmakta turizm vb. çeşitli yatırımlara yönelmektedirler.** Bölgemizin verimli tarım arazilerine kaçak olarak inşaatlar yapılmaktadır.

Bu soruna en iyi örnek **Kayaköy** gösterilebilmektedir. Bölgemizin ÖÇK bölgesi olmasının yanı sıra geçtiğimiz yıllarda Cumhurbaşkanlığı kararı ile “**Kesin Korunacak Hassas Alan**” ilan edilen bölgemizin güzide turizm destinasyonu olan Kayaköy ciddi bir kaçak yapılaşma sorunu ile karşı karşıyadır.

Kayaköy'de **koruma amaçlı imar planlarının bulunmamasından** dolayı hem çok sayıda ruhsatsız yapılaşmalar oluşmuş, hem de plansızlıktan dolayı yol, otopark, yeşil alan, cami, okul

alanları, sağlık alanları, resmi kurum alanları, içme suyu projeleri, arıtma tesisleri, enerji nakil hatları, ulaşım bağlantıları gibi teknik ve sosyal alt yapı yatırımları projelendirilememektedir

Fakat gün **geçtikçe artan konut veya ticari amaçlı yapılan kaçak yapılar** neredeyse 2-3 yılda bir gelen “**İmar Barışı**” olarak adlandırılan geçici kanun maddesi ile adeta bu kaçak yapılaşma teşvik edilmektedir. Bu sebeple kaçak yapılaşmaya **yerinde ve anında** zabıta ekiplerince müdahale edilmesi ve kaçağın Belediyemizce anında durdurulması en büyük beklentilerimizdendir.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YÖNETMELİKLERDEKİ VE UYGULAMADAKİ SORUNLAR

İnşaat taahhüt sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizle yapılan grup toplantısında dile getirilen en önemli sorun olarak **uygulanın imar yönetmelikleri ile üretilen konutların bölgemiz insanının yaşam tarzına, standartlarına ve taleplerine uymaması** konusu gelmektedir.

Hali hazırda uygulamada ruhsata göre bina yapıldıktan sonra yapı kullanım izin belgesi alınması, yapı kayıt sonrasında da inőaatın devam etmesi, bu nedenle vatandaşların en önemli talepleri arasında olan **teras ve açık alan çizilemediği** sebebiyle projede sürekli değişikliğe gidildiği ve dolayısıyla **inşa sürecinin düzgün bir planlama çerçevesinde gerçekleşmediği** herkesin malumudur.

Bu bağlamda bölgemizde zemin katta yer alan **balkon, teras vb. alanlar dışında havuzların da inşaat alanına dhil olması** hem vatandaşları hem inşaat firmalarını zor duruma düşmektedir. K bölgesi olmamız nedeniyle inşaat alanlarına verilen kısıtlamalar kaçak yapılaşmaya neden olmaktadır.

Öte yandan, yapılar üzerine sonradan inşa edilen **eklemelerin statik açıdan sorun yaratan bir unsur haline geldiği** hepimizin malumudur. Bölgemizin deprem bölgesi olması da düşünüldüğünde bu konunun önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Bu gibi durumlarda da sorumluluğu hiçbir paydaş veya taraf stlenmemekte; dolayısıyla sorumluluk inşaat sektörü temsilcilerinin üzerine kalmaktadır.

Bu kapsamda **ilgili odaların da bulunduğu oluşturulacak bir komisyon tarafından geniş kapsamlı bir dosya** oluşturulması ve evre ve şehircilik Bakanlığı başta olmak üzere konunun ilgilisi tüm kurumlara iletilmesi gerekmektedir.

FETHİYE KÖRFEZ KİRLİLİĞİ PROBLEMİ

Mükemmel bir doğal ve arkeolojik güzelliğinin yanında zengin bir flora ve fauna yapısı ve muazzam sualtı biyoçeşitliliğine sahip olan Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik problemi, kıyı ve denizel alanlardaki ekosistemi yok etme tehlikesi yaratarak, bölgede bu ekseninde, tam da bölgenin bakirliği sayesinde oluşmuş deniz turizmını de olumsuz yönde etkileyecek ve doğal güzelliklerin ve arkeolojik değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını engelleyecek gündemdeki en önemli problem haline gelmiştir.

Fethiye Körfezi, doğal dengenin direkt ve dolaylı etmenlerin etkisi ile bozulması sorunu ile karşı karşıya kalmış, **körfez suları kendini yenileyemez hale gelmiştir**. Körfez kirliliği, özellikle yaz aylarıyla beraber artan sıcaklık ile yaşanan alg patlaması ve öte yandan denizde kirlilik yaratan farklı alanlardaki birçok etmene bağlı olarak, Muğla'nın ve bölgenin turizm

geleceği ve yöre halkının sağlığı için büyük risk oluşturmaktadır. 2019 yılında Fethiye Körfez Kirliliği zirve noktasına ulaşmış olup; şehir merkezi, **Karagözler Yarımadası ve Çalış Plajı gibi önemli noktalar Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünce denize girilmesi kirlilik açısından çok tehlikeli alan olarak belirlenmiştir.** Bu kirliliğe çözüm bulunabilmesi adına, yerel yöneticiler ve kamu kurumları başta olmak üzere, Fethiye'nin gelişmesi ve kalkınmasında büyük rol oynayan STKlar ve dernekler birleşerek ilgili bakanlıklara ve üst düzey yetkililere bu konu defalarca kez intikal ettirilmesine rağmen çabalar yetersiz kalmaktadır.

Ne yazık ki, Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik sorunu, çözülmesi aciliyet arz eden ve ilgili tüm tarafların ivedilikle mutlak müdahale etmesi gereken ve sürdürülebilir çözüm ihtiyacı bulunan bir sorun olarak ciddi boyutlara ulaşmış vaziyettedir.

Fethiye Körfezinde yapılması planlanan yeni marina, marinet, iskelet vb. oluşumlarda ilk etapta düşünülmesi gereken konu hali hazırda mevcutta yaşanan körfez kirliliği problemi olmalıdır. Yeni limanların, iskelelerin yapılmasının körfezin kirlilik oranını artıracacağı gibi, karada arka planda da alanların darlığı sebebiyle hizmet yerinin sağlanamayacağı problemi asla göz ardı edilmemelidir.

Tek başına Rodos feribotunun bile trafiği kilitlediği bir durumda, hali hazırdaki tekne kapasitesinin aşılması hususu bilimsel olarak ayrıca değerlendirilmelidir. Deniz kirliliği ile mücadele konusunda, **mevcut yat kapasitesi yerlerinin rehabilite edilmesi, çekek yeri iyileştirilmesi veya taşınması, ekonomik yat bağlama yerleri yapılması, mevcuttaki arıtma tesisinin iyileştirilmesi ve yazın artan nüfusa göre kapasitesinin tekrar güncellenerek planlanması, körfez için dip çalışması** yapılmasının gerekliliği gibi analizler birçok kez çeşitli yerli stklar, dernekler, Odamız, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından gözler önüne serilmiştir.

Hatta Fethiye Körfez kirliliğinin Kızılada'ya kadar ulaşmış olduğu göz önüne alınarak, mevcuttaki Göcek koylarının da bu çalışmaların içine dahil edilmesi gerekmektedir. Fethiye Körfezi için atılacak her adımda dikkatli ve hassas olunması gerekmekte; yapılacak yeni plan ve projeler olsa bile son teknoloji ve doğaya saygılı sistemler kullanılmasının ehemmiyeti unutulmamalıdır. Zira, 2008'de ODTÜ Deniz Bilimleri tarafından çıkarılan fizibilite raporunun üzerinden 11 sene geçmiş ve körfezde çok fazla şey değişmiştir. O zamanlarda söz konusu dahi olmayan **körfez kirliliği, şu an Fethiye'nin en büyük problemi haline gelmiştir** ve bir an önce çözüme ulaştırılması beklenmektedir.

FETHİYE ŞEHİRİÇİ/ MERKEZDEKİ TRAFİK SIKIŞIKLIĞI VE OTOPARK YETERSİZLİĞİ

Fethiye merkezinde mevcutta bulunan sınırlı sayıdaki park yerlerinin çoğunu, uzun saatler süresince park yerini işgal eden özellikle esnafların araçları oluşturmaktadır. Trafik ve park sorununun önüne geçebilmek için, **otopark sürelerinin kısa tutulması, merkeze inen araç sayısının mümkün olduğunca aza indirilmesi** gerekmektedir.

Bu bağlamda, uygulanabilecek yöntemlerden biri de, Muğla Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından Muğla İli genelindeki yol boyu araç park yeri çalışma saatleri ve fiyat tarifesinde atılabilecek revizyon adımlarıdır. **Kısa süreli park fiyat tarifelerinin daha fazla özendirici, uzun süreli park fiyat tarifelerinin ise daha fazla caydırıcı** olması gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, yine şehir içi trafiğini ve otopark problemini çözmek için, bazı alanlara katlı otoparkların inşa edilmesi zaruridir.

Trafik sıkışıklığı ise, tüm dünyada olduğu gibi bölgemizde de kalabalıklaşan nüfusa paralel olarak taşıt sayılarında yaşanan hızlı artışın yanı sıra, **yazın artan bölge nüfusu ile ziyaretçi bazlı araba sayısının yükselmesine de bağlı olarak yoğun oranda artış** göstermektedir. Ayrıca, otopark yetersizliği dolayısıyla çarşıda aracını park edecek yer bulamayan şahıslar; 2 hatta 3 kez çarşı içinde tur atarak park yeri aradıklarından ekstra trafiğe sebebiyet vermektedirler.

Yine uzun tatil dönemlerinde benzer trafik sorunları bölgemizin en önemli turizm noktalarından biri olan Ölüdeniz’de de yaşanmıştır. Çekilen fotoğraflar vasıtasıyla da sosyal medyada yer alan, haberlere yansıyan özellikle Ölüdeniz’deki trafik yoğunluğunun bölgede büyük ve hayati zorluklara sebep olduğu tecrübe edilmiştir. Özellikle şu anda otopark, sanayi sitesi ve AVMnin de içinde bulunduğu Ölüdeniz Caddesindeki trafik sıkışıklığı, altyapı çalışmaları nedeniyle esnafı, müşteriye ve yerel halkı çileden çıkarma durumuna getirmiştir.

Sonuç itibariyle, Fethiye kent merkezinde bir ulaşım planlaması ve otopark planlaması yapılmalı, yer değişimi nedeniyle taşınacak eğitim alanları ve kamu kurumları alanlarında yapılacak düzenlemelerle yeni otopark alanları planlanmalı, şehir merkezinde tek yön ve çift yön trafik uygulamaları yeniden düzenlenmelidir. Fethiye merkezdeki ticari, sosyal ve idari aktivitelerden dolayı zorunlu olarak oluşan otopark ihtiyacı mutlaka karşılanmalı, park ücretlerinde güncel ve çözüm odaklı politikalar belirlenmelidir.

FETHİYE’NİN MERKEZİNDEKİ SANAYİ SİTESİNİN TAŞINMASI

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak, sanayi bölgelerinde yer alan üye işletmelerimize yaptığımız ziyaretlerde, özellikle **Fethiye’deki sanayi bölgesinin mevcut alanının, firmaların ihtiyaç duyduğu kapasiteyi karşılamadığını** net olarak görmekteyiz.

Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren üretici işletmeler, üretim tezgâhlarını koyacak yeterli alanı bulamamaktan, üretim yaptıktan sonra stok yapabilecek yeterli depo alanlarına sahip olmadıklarından muzdariptirler. İmkani ve bütçesi olan üreticiler, çevre yolunda üretim yapabilecekleri geniş alanlara sahip yerlere taşınmakta ve buralarda dağınık bir şekilde faaliyet göstermektedir. Çevre yoluna taşınmaya imkanı olmayan işletmeler ise **sanayi bölgesinde dar ve yetersiz alanlarda, atık yönetmeliğinin olmadığı ve deprem mevzuatına uygun olmayan koşullarda şehrin içinde sıkışık vaziyette** kalmış bir şekilde faaliyet göstermeye devam etmektedir. Çok dar bir alanlarda faaliyet gösteren işletmelerimiz, mal indirme/yükleme esnasında trafik ve otopark sorunu yaşamakta; sanayi bölgesinde yaşanan yoğunluk ile hali hazırda Fethiye’de yoğun olarak yaşanan trafik sıkışıklığı ve otopark yetersizliği problemi gitgide daha da içinden çıkılmaz bir hal almaktadır.

Ayrıca, şehir merkezinde yer alan ve çok dar bir alana sıkışmış halde bulunan Fethiye Küçük Sanayi Sitesi’nin içinde yer alan çalışma alanları çalışanlar ve çevresinde yaşayan vatandaşlar açısından birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Çalışanların ve vatandaşların sağlığı açısından sanayi sitesinin şehir merkezinden taşınması gerekmektedir.

Odamızın, GEKA 2019 Fizibilite Desteği kapsamında hibe alan “**Fethiye ve Seydikemer Küçük Sanayi Sitesi Fizibilite Etüdü**” projesi kapsamında Fethiye ve Muğla’da ilgili kamu kurum/kuruluşların da katılımıyla gerçekleşen Odak Grup toplantısı ve Arama konferansında da katılan kurum temsilcilerinin aynı fikirde olduğu bildirilmiş ve sanayi sitesinin taşınmasını destekleyecekleri belirtilmiştir.

Sonradan eklenen işyerleri ile birlikte plansız büyüyen Fethiye Sanayi Sitesi'nin dünyanın önemli turizm kentlerinden Fethiye için büyük bir sorun haline geldiği gözler önündedir. Faaliyet gösteren işletmeleri ve işyeri sahiplerini mağdur etmeden planlı bir taşımanın Fethiye'nin geleceği açısından çok önemli olduğu aşikardır. Odamızın öncülüğünde hazırlatılan küçük sanayi sitesi yatırım fizibilitesi eşliğinde ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde, **yeni sanayi sitesinin yeni yerinin belirlenmesi için ivedilikle çalışmalara başlanması gerekmektedir.**

FETHİYE KARAÇULHA TOPTANCI HALİ

Turizmin yanı sıra tarım, Fethiye ve Seydikemer' de önemli bir ticari faaliyet olarak ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda Karaçulha Toptancı Hali bölgenin tarımsal kapasitesinin yurtiçi ve yurtdışı ticaret/sevkiyatına dönüştüğü önemli bir noktadır.

Karaçulha Toptancı Hali'nde **150nin üzerinde meyve-sebze komisyon firması faaliyet göstermektedir.** Halin sosyal tesislerinde ise hali hazırda 55 dükkân bulunmaktadır. Sosyal tesislerde market, fırın, büfe, lokanta, branda firması, telefoncu, kuaför, ambalaj firması, kıraathane, kantar, konfeksiyon ve nakliye işiyle iştiğal eden olmak üzere toplamda aktif faaliyette bulunan 47 adet firma yer almaktadır.

Sosyal tesisler, hal içinde faaliyet gösteren meyve-sebze komisyoncuları ve yerli-yabancı TIR sürücülerinin yanı sıra hal etrafındaki bölge halkı, bölgeye yakın işyerleri, hemen yakınında bulunan üniversite ile çok programlı lise öğrencileri ve çalışanlarına hizmet vermektedir. Karaçulha toptancı halinde 150nin üzerinde sebze meyve komisyoncusu, **toplamda 800'e varan istihdam sağlamakta, bu rakamla beraber genel toplam da günde yaklaşık 2500 kişi ve 55-60 TIR hale girmektedir.** Halin merkeze uzaklığı ve tüm bu sayılar göz önüne alındığında oldukça işler bir durumda olan sosyal tesisler muhite ekonomik canlılık kazandıran bir can damarı konumundadırlar. Yine sosyal tesislerde çalışan yaklaşık 180 kişi bu tesislerin istihdama katkısını göstermektedir.

Sosyal tesis içerisinde yer alan ve ekonomik döngüye katkı sağlayan işletmelerin faaliyetlerinin sürdürülebilir olması hususu oldukça önemlidir. Bu kapsamda 8/9/1983 tarih ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve Büyükşehir Belediyesi Encümen kararına **istinaden üç yılda bir yenilenen ihaleler mevcut işyeri sahiplerinin faaliyetlerinin istikrarlı devamını sekteye uğratmakta, firmalara maddi kayguları vermekte ve rekabet koşullarını zorlamaktadır.**

Sosyal tesislerde faaliyet gösteren firmaların Karaçulha Toptancı Hali'ne; dolayısıyla bölgemize kattığı ekonomik değer ile kurumsal sürdürülebilirliklerinin önemi değerlendirildiğinde; söz konusu kiralamalara esas ihale sürelerinin; 8/9/1983 tarih ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 64 üncü maddesi uyarınca **10 yıla uzatılması ve ihalelerde mevcut kiracılara öncelik verilmesi** hususunda desteklerinizi arz ederiz.

TOPLU TAŞIMA ÜCRETLERİ VE ARAÇLARIN YAŞLARI

Ülkemizde son yıllarda birçok sektörü etkileyecek şekilde uygulanan zamlar sonrasında ulaşım sektörünün giderlerini karşılayacak noktada zam yapılmadığı görülmektedir. Pandemi ile birlikte sakin geçen turizm sezonu sonrasında **“riskli alan” olarak görülen toplu taşıma araçları her geçen gün de zarar etmeye devam etmektedirler.**

Ulaştırma sektörüne yönelik gerçekleşen meslek grup toplantısında ilk olarak dilen getirilen konu geçen yaklaşık bir yıllık süreçte yapılan zamların yetersiz kaldığı olmuştur. Yaşanılan süreçte sektör temsilcileri Belediye'ye ve UKOME'ye başvurularını ilettiklerini fakat olumlu bir yanıt alamadıklarını belirtmektedirler. Bu doğrultuda **toplu taşıma sektörünün taleplerini ve sağladıkları hizmetin karşılığını** alabilecekleri bir seviyede zam yapılması hususunda destekleriniz büyük önem arz etmektedir.

Diğer yandan otomotiv sektöründe yaşanan fahiş fiyat artışı ile birlikte toplu taşımada kullanılan araçların fiyatlarının yükseldiği görülmektedir. Bu şartlar altında ilgili yönerge gereğince araçların yenilenmesi mümkün görünmemektedir. Araçların uygunluk belgelerinin yenilenmesinde ilgili yaş vb. şartların esnetilmesi talep edilmektedir.

MUĞLA KENT KART DOLUM YERLERİ VE NAKİT İNİŞ-BİNİŞ

Ulaştırma sektör temsilcilerinin dile getirdiği bir diğer konu da ilçemizde yetersiz sayıda olan **“Seyahat Kartı Satış ve Dolummatik”** cihazları gelmektedir. Muğla Büyükşehir Belediyesi web sitesi verilerine göre ilçemizde kart dolum noktaları sayısı 40'tan fazla iken kart satış ve dolummatik cihazı 4 adet olduğu görülmektedir.

Pandemi dolayısıyla 24 Mart 2020 tarihi itibariyle **nakit binişler yasaklanmıştır**. Fakat Pazar yerleri, marketler, avmler gibi yine birçok insanın girip-çıkacağı ve nakit para akışının yüksek seviyede olduğu yerlerde herhangi bir yasak uygulanmazken ulaşım gibi önemli bir ihtiyaçta bu yasağın uygulanması hem vatandaşı hem de toplu taşımacıları etkilemiştir.

İlçemizde kart dolum noktalarının ve bu noktaların görünürlüğünün yetersizliğinin yanı sıra dolummatik cihazlarının da az olması vatandaşlar için olduğu kadar bir **yandan kapasite sınırı ile mağdur olan toplu taşıma esnafını yüksek oranda etkilemiştir**. Kasım itibariyle market, bakkal vb. işletmelerin de açılış/kapanış saatlerindeki değişiklik ve dolum noktalarının çoğunluğunu bu işletmelerin oluşturduğu ilçemizde **sabah saatlerinde kart dolum noktası bulmak mümkün olmamaktadır**. Nakit binişin de yasaklanması ile çaresiz kalan vatandaşlarımızın özellikle işe gidiş saati olan sabah saatlerinde faydalanması için dolummatik cihazlarının artırılması gerekmektedir.

Diğer yandan 2020 yaz sezonunda da görülmüştür ki; yerli/ yabancı fark etmeksizin toplu taşıma kullanmak isteyen turistler Muğla Kent Kart alacak yer bulamamış ve nakit biniş de yasak olduğu için turist ile toplu taşıma esnafı karşı karşıya kalmıştır. Her iki tarafın da mağdur olduğu bu durumun önümüzdeki yıllarda da yaşanmaması için **“Seyahat Kartı Satış ve Dolummatik”** cihazlarının artırılması, nakit binişlere izin verilmesi büyük önem arz etmektedir.

ULAŞTIRMA KOOPERATİFLERİ İŞLEMLERİ İÇİN İLÇE BİRİMLERİNE YETKİ VERİLMESİ

Ulaşım ve taşımacılık alanında faaliyet gösteren kooperatiflerin birçok belge, kağıt, evrak, form vs. işlemleri sadece Muğla Büyükşehir Belediyemizde yapılmakta olup; dolayısıyla kooperatif görevlilerinin ayda birkaç kez Muğla'ya gitmesi gerekmektedir. Bu durum da hem pandemi dolayısıyla Muğla'ya seyahat eden görevlileri zor duruma sokmakta; hem ulaşımında geçen zaman dolayısıyla vakit kaybına sebep olmakta hem de ulaşım ücreti nedeniyle mali kayıplara

sebebiyet vermektedir. Bu kapsamda Büyükşehir Belediyemiz nezdinde yürüyecek ulaştırma kooperatiflerinin iç ve işlemleri için ilçemizde bulunan Büyükşehir'e ait ilgili birimlerle yetki verilerek, anılan iç ve işlemlerin ilçede de yapılması sektör temsilcilerinin taleplerinin başında gelmektedir. Bu bağlamda Belediyemizin hizmet akışı hızlandırılarak, belediye hizmetlerinin verimliliği ve etkinliği artırılmış olacaktır.

MERKEZ CAMİ ARKASINDAKİ DURAKTA ÇALIşMA YAPILMASI

şehir içinde Merkez Cami arkasında bulunan merkez minibüs durağı, konumu itibariyle yürüme mesafesiyle direkt Fethiye çarşı içine ulaşımı mümkün kılması ve 97. Sokak üzerinden Paspatura bağlaması sebebiyle önem arz etmektedir. Ancak ne yazık ki Fethiye Balık Pazarı ve Paspatur Çarşısına direkt açılan merkez durağı hem görünüş itibariyle bölgemizi ziyaret eden ve toplu taşıma aracı kullanan turistler için hem de yerel halkın kullanımını için uygun ve kullanışlı gözükmemektedir.

Dar bir alanda birçok insanın toplu taşıma araçlarını kullanması, inip/binmesi, koronavirüs pandemisi dolayısıyla da risk oluşturmaktadır. Ayrıca, minibüsçü esnaflarımızın çalışma koşullarının, sosyal ve psikolojik koşullarının iyi olmasının vatandaşa da iyi hizmet etmelerini sağlayacağı şüphesizdir. Bunun yanında, bekleme yerleri özellikle yaşlılar için daha ergonomik hale getirilebilmelidir.

Bu kapsamda şehir içinde Merkez Cami arkasında bulunan merkez minibüs durağında yeni düzenlemeler yapılmalı, insanların yararlanabileceği şekilde ve uygunlukta oturma yerleri eklenmeli; çatı, tuğla, boya, badana, yağmur olukları, panjurlar, kapı giriş ve doğramaları ile ilgili genel anlamda bir çalışma yapılarak Fethiye'ye yakışır şekilde güncellenmelidir.

DURAKLARDA DÜZENLEME YAPILMASI

Fethiye sınırları içinde yer alan duraklarda ve özellikle şehir içindeki duraklarda duraklar için ayrılan cepler küçük kalmakta; bu nedenle fiziki açıdan boyu güncellenen yeni tip araçlar duraklara giriş çıkışlarda zorluk yaşamaktadır. Dolayısıyla duraklarda yeni düzenlemeler yapılması zaruridir.

İnsan odaklı toplu ulaşım sistemi kurulması amacıyla yola çıkan Muğla Büyükşehir Belediyesi Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen çalışmalar memnuniyetle takip edilmektedir. Bu kapsamda tüm ulaşım sistemlerine entegre minibüs hatları ile daha rahat, hızlı ve özel araç kullanım bağımlılığını azaltacak kalitesi yüksek, standart ve kriterleri belli olan minibüs taşımacılığının geliştirilebilmesi adına Fethiye merkezinde bulunan durakların boyutunda düzenleme ve güncelleme yapılması gerekmektedir.